

TIEN VARRELTA.

T. S. Suomalaisen Osaston vuosikokous. Maaliskuun 15 päivä oli juhlallinen päivä. Viralliseen kokoukseen aamulla oli saapunut 112 jäsentä, niiden joukossa edustajia ja irtojäseniä Viipurista, Turusta, Kotkasta, Lahdesta, Kouvola, Porista ja Vehmaisista. Sähkösanomiakin oli lähetetty kokoukseen. Ylisihteeriksi valittiin edelleen yksimielisesti Pekka Ervast ja hallinnon jäseniksi Albert Backman, F. A. Johansson, A. Aaltonen, Ida af Hällström, H. Hellner ja K. Turja. Kello 1-3 oli julkinen juhlakokous Uusmaalaisen Osakunnan talossa, jossa esitelmää pitivät A. Aaltonen, Edv. Selander ja Pekka Ervast; Oskari Merikanto soitti kappaleen pianolla, teosofinen sekakööri lauloi ja eräs taiteenharrastajain muodostama orkesteri esitti pari klassillista sävellystä. Iltapäivällä oli Teosofisen Kirjakaupan ja Kustannusliikkeen viides vuosikokous ja illalla k:lo 8 Vågen-yhdistyksen toimeenpanema teenjuonti ja illanvietto, joka muodostui henkeväksi veljeysthetkeksi. Vuosikokouksen pöytäkirja, ylisihteerin vuosikertomus y. m. painetaan sekä suomen- että ruotsinkielellä ja jaetaan T. S:n jäsenille. Kirjanen valmistuu luultavasti ensi kuussa ja joitakuita kappaleita myydään asianharrastajillekin, josta lähemmin ensi numerossa.

Muistorikas ilta. Maanantaina huhtik. 6 p:nä oli pääkaupungissa harvinaisen onnistunut teosofis-taiteellinen juhlatilaisuus. Muutamit taiteen palveluksessa olevat aattemme harrastajat panivat Uusmaalaisen talolla toimeen iltaman teosofisen liikkeen aineelliseksi ja ennen kaikkea henkiseksi kannattamiseksi. Yleisöä oli sali täysi. Tarkkaavaisesti seurattiin monipuolista ohjelmaa ja nähtävästi moni läsnäolijoista itsekseen ihmetteli, mikä ihmeellinen uusi ja outo henki tässä iltamassa vallitsi, mikä rauhan ja veljeyden tunnelma. Ei tänne tultu kevyttä huvia tai mielen jännitystä etsimään vaan ennemmin henkistä herätystä ja vakavaa opetusta.

Ohjelma alkoi säveltäjä O. Merikannon esittämällä pianonsoitolla, jonka jälkeen Pekka Ervast puhui teosofian merkityksestä ihmiselämälle ottaen esimerkiksi kolme alaa, uskonnon, taiteen ja politikan. Erityisesti ylentävän tunnelman herätti melodraama, johon O. Merikanto varta vasten oli soiton säveltänyt ja itse sen esitti. Rouva Tyyne Vuorenjuuri lausui sielukkaasti ja mieleenpainuvasti kohdan Bhagavad Gitasta (II, 54-72) ja soitto seurasi sisältöä juhlallisena ja henkeväenä. Henkeä pidättäen istuivat kuulijat, kun viimeiset häipyvät säveleet kuvasivat vapautuneen sielun nousua Nirvaanaan, kuolemattomaan autuuteen.

Ohjelmassa oli vielä teosofisen sekakuoron laulua, runon lausuntoa ja lopuksi pieni näytelmäkappale, jossa rouva Hilda Pihlajamäki erinomaisella kyvyllä esitti pääosaa. Näytelmä oli tavallinen rakkaustragedia, mutta sen johtavana aatteena oli jälleensyntyminen. Vanha taulu herättää päähenkilölle äkkiä muiston entisestä elämästä, hän näkee horroksessa samat ennen eletyt tapahtumat, jotka nyt hänelle ovat uudistumaisillaan samojen henkilöiden seurassa. Sittenkään hän ei jaksa nousta oman kohtalonsa herraksi vaan heittäytyy vielä kerran samojen kokemusten pyörteisiin.

Tämä iltama osotti, kuinka teosofinen harrastus jo on elähyttävänä tunkeutunut laajoihin piireihin, ja samalla se vastustamattomasti loi mieleen suuria tulevaisuuden unelmia ja aavistuksia.

Adyarin pääkortteri. Annie Besant kirjottaa maaliskuun „Theosophistissä“ seuraavasti: „Ennen pitkää käy mahdolliseksi kutsua vakavia miehiä ja naisia, jotka tahtovat palvella tätä ja muita maita, tulemaan pariaksi vuodeksi muutamalle äskenhankitulle maapalstalle asumaan lähelle pääkortteria, missä voivat antautua uskonnollisiin, metafysiisiin, filosofisiin ja eettisiin tutkimuksiin. 60 rupiin (n. 100 Smk.) maksusta kuussa he saavat asunnon ja ruuan ja voivat käyttää kirjastoa, joka on tulemaisillaan maailman parhaimmaksi itämaiseksi kirjastoksi ja jossa myöskin on arvokas ja yhä kasvava länsimainen osasto. Teosofisia luentosarjoja pidetään ja muita tilaisuuksia tutkimuksiin on tarjona. Ainoastaan vakavia tutkijoita, jotka aikovat käyttää opintojensa tulokset kirjallisiin, opettavaisiin tai muihin hyödyllisiin tarkoituksiin, voidaan ottaa vastaan, ja heidän täytyy sitä ennen jo olla täysin sivistyneitä ja korkeampaan työhön kypsyneitä. Luku on rajotettu, koska rauhallinen ympäristö on ehdottomasti tarpeen tarkotetun päämaalain saavuttamiseksi. Adyar on

ihanteellinen paikka sellaista työtä varten – pohjoisessa virta, idässä meri, etelässä ja lännessä maaseutu, täynnä palmuja, banaanipuita ja muita rikkaan kasvullisuuden tuotteita. Onnelliset ne ihmiset, joille karma suo tämän erinomaisen tilaisuuden“.

“Teosofian avain“. Tästä H. P. Blavatskyn mainiosta kirjasta kirjotti meille äskettäin aatetoverimme M–o K. seuraavat huomioon pantavat sanat: „Mitä enemmän luen „Teosofian avainta“, sitä suurempia elämän aarteita siitä löydän. Minusta mainittu kirja on loppumaton aarrekoelma, jota ei voi kultaan eikä jalokiviin vaihtaa. Luulen, että maailmassa on paljon sellaisia ihmisiä, jotka eivät henkisille anna mitään arvoa, he iloitsevat fyysillisistä elämän nautinnoista, he ajattelevat, miten voisivat koota itselleen maailmallista rikkautta ja saada valtaa. Surkutella täytyy sellaisia ihmisiä.“

“Muuan runoilija“. Usealta taholta on kysytty, onko tämä „Tietäjän“ helmikuun numerossa oleva kertomus „mielikuvituksen tuotetta vaiko totta“. Vaikka tekijä tahtoo pysyä tuntemattomana, saatamme vastata, että kertomuksen tarkoitus oli, että sitä pidettäisiin mielikuvituksen tuotteena, kaunokirjallisenä kyhäyksenä, joka havainnollisesti ja tosioloihin perustuvasti valaisisi eräitä puolia astralielämästä.

“Sointula-aate“. Meiltä on kysytty, miksikä nyt „epäilemme“, kun viime vuonna lausuimme Omassatunnossa, että innostuneet sosialistit „muodostavat pieniä yhteiskuntia, siirtoloita ja liittoja, joille maailma nauraa, mutta jotka tosi teossa tahtovat nähdä ja näyttää, missä määrin veljeys, vapaus ja tasa-arvoisuus ovat toteutettavissa“ (siv. 98). Tähän vastaamme, ettemme suinkaan epäile asiaa sen enempää nyt kuin viime vuonna. Heti seuraava lause kuului samassa Omassatunnossa: „He onnistuvat – tai he eivät onnistu“. Emme siis silloinkaan uskoneet ehdottomaan onnistumiseen. Syy epäilyksemme on selvä: asian onnistuminen riippuu ihmisistä, ja – onko niitä ihmisiä? Viime vuotena kirjoituksemme ei koskenut sosialismia taloudellisena parannusohjelmana, vaan „veljeysaatteen toteuttamista“. Ja veljeysaatetta ei toteuta taloudellinen mullistus toiseen tai toiseen suuntaan – se sosialismi, joka niin uskoo, erehtyy, – vaan veljeysaate toteutuu silloin, kun ihmiset tulevat veljiksi. Tämä veljiksi kehittyminen käy hitaasti ja vähitellen; koko ihmiselämä on sen aatteen koulua. Sentähden kaikki ihmiset eivät yhtäaikaan ja yhtäkkiä saata tulla veljiksi, vaan yksilöt siihen päin kehittyvät. Ja yksilö voi toteuttaa veljeyttä, vaikkei kukaan hänen ympärillään sitä tekisi. Ihminen voi perustaa „sointulan“ omassa sisässään ja lähimmässä ympäristössään. Jos useampia vakavia pyrkijöitä sattuu yhteen, muodostuu „sointula“ näkyväiseen maailmaan. Sellainen sointula syntyy kuin itsestään. Voihan myös ajatella, että jotkut aatteen miehet lyöttäytyvät yhteen varta vasten kokeilemaan. He ansaitsevat kaikkea kunnioitusta ja avustusta, ja mielestämme valtionkin sopisi tehokkaasti kannattaa tällaista yritystä, josta voisi olla hyötyä koko kansalle. Käytetäänhän valtionvaroja kaikenlaisiin tarpeihin. Epäilemättä yrittelijätkin silloin paremmin onnistuisivat, sillä ainoastaan siinä määrin kuin he jaksavat vakavasti kieltää itseään, ainoastaan siinä määrin he onnistuvat.

Ylisihteerin matkat. Ylisihteerä vieraili Kouvolassa maaliskuun 19-21 p:nä, pitäen siellä kolme julkista luentoa Kouvolan Nuorisoseuran kutsumana. Aineena oli „Kristinopin salaisuudet“. 22-25 p:nä oli ylisihteerä Viipurissa ja puhui siellä kolme kertaa suomeksi ja kerran ruotsiksi, kuten toisessa paikassa lehteämme luetaan.

Uusia kirjoja. Painosta on ilmestynyt: „Teosofisia esitelmiä n:o 3. *Viisi esitelmiä*“ pitänyt Pekka Ervast“. Hinta 1 mk.

Vihtori Kososen kustannuksella on ilmestynyt koko joukko uusia kirjoja, joista monta saattaa suositella. Palaamme niihin ensi tilassa.

Paikallisyhdistysten toiminta maaliskuulla 1908. Seuraavat looshit ovat kertoneet Tietäjälle toiminnastaan täten:

Vågen Helsingissä. Maaliskuun ajalla on pidetty yksi suljettu kokous, jossa rouva L. Nohrström teki selkoa kehityksen kulusta alhaisimmista luonnon valtakunnista Mestariin saakka, valaisten esitystään maalaamallaan kuvilla. Esitys perustui Leadbeaterin „Ihminen, näkyväinen ja näkymätön“ ja kuvat oli niinkään saatu samasta kirjasta. Torstai-illoin on edelleen luettu Annie Besantin „Ikivanhaa viisautta“. Sen johdosta on m. m. keskusteltu „monadin luonnosta ja kehityksestä“ ja „liiallisesta henkisestä ravinnosta“.

Sampo Viipurissa. **1 p:nä** luki G. Vuorenrinne yliopp. V. H. Valvanteen esitelmän: „Teosofia ja nykyaika“, jota looshin ulkopuolellakin olevat pääsivät kuulemaan. **8 p:nä** piti G. Vuorenrinne esitelmän aineesta: „Voiko ihminen saada tietoa kuolemanjälkeisestä elämästä?“ esittäen mielipiteenään, että semmoiseen tietoon voi ihminen päästä ruumiillisen ja henkisen rinnakkain käyvän kasvatuksen kautta. **15 p:nä** luki Valfr. Suhonen suomentamansa otteen Annie Besantin esitelmästä „Mestarien suhteesta Teosofiseen seuraan“, joka aiheutti mieltäkiinnittävän keskustelun Mestareista. **22 p:nä** saapui ylisihteerimme Pekka Ervast Viipuriin ja piti samana iltana, johdettuaan aamupäivällä looshin kokousta, esitelmän: „Oliko Jeesus jumala vai ihminen?“ Maanantaina luennoi ylisiht. Ervast raatihuoneen salissa ruotsiksi aineesta: „Materialism, kristendom eller teosofi?“ Tiistaina ja keskiviikkona oli taas suomenkieliset esitelmät, edellisenä päivänä aineesta: „Soveltuuko kristinusko nykyajan ihmisille?“ ja jälkimäisenä: „Onko kristinuskolla salainenkin puoli?“ Keskiviikkoiltana pidettiin vielä looshikokous, jota johti ylisiht. Ervast. Samassa tilaisuudessa m. m. merkittiin yli 100 osuutta perustettavaan „Teos. kirjapaino- ja kustannusliike-osuuskuntaan“. Edellä mainitut kolme suomenkielistä esitelmää muodostavat esitelmäsarjan: „Mitä on kristinusko“ ja pidettiin ne kaikki kansakoulun avarassa juhlasalissa. Kaikkia niitä kuulemassa oli väkeä salin täydeltä – ensimmäistä yli 500 henkeä – ja seurasi yleisö niitä jännityksellä ja suurella mielenkiinnolla. Ollen sujuvasti esitettyjä ja lämminhenkisiä jättivätkin ne varmaan pysyvän muiston kiitollisten kuulijain mieliin. **29 p:nä** luettiin Lydia Suhosen kirjottama esipuhe tri Rudolf Steinerin artikkeliin „Isä meidän“ kuin myöskin hänen tekemänsä suomennos siitä.

Aura Turussa. Puheenjohtaja, herra J. Troberg, kirjottaa: „Kuten edellisinä kuukausina on paikallisyhdistys „Aura“ Turussa kokoontunut joka maanantai ilta maaliskuun kuluessa. Kokouksessa 2 p. luettiin Esitelmäsarjasta esitelmä „Teosofisen liikkeen tarkoitus“. 30 p. luki herra P. Kyrölä tekemiään käännöksiä eräästä saksalaisesta kirjasta. Toisina maanantai-iltoina oli luettu „Teosofian Avainta“ kuten ennen ja saavuttu sivulle 109. Osanottajia oli ollut kokouksissa 8-14 välissä. Harrastus niissä, jotka ottavat osaa kokouksiin, näyttää hyvältä ja kestävältä, ja käsitys teosofisista opeista kyllä vähitellen alkaa selvitä yhä selvemmäksi piirissämme, vaikka se aineen äärettömän rikkauden takia käy hitaasti. Keskusteluissa on koetettu pitää silmällä teosofian sovelluttamista jokapäiväiseen elämään.

Etsijä Kurikassa. Maaliskuun 8 ja 22 p:nä oli looshikokous. Edellisessä oli vapaata keskustelua, jälkimäisessä luettiin ääneen esitelmä „Jeesuksen oppi“ ja keskusteltiin sen johdosta.

Valoa kohti Iisalmessa. Pöytäkirjuri, hra S. Rissanen kirjottaa: „Valoa kohti“ on maaliskuussa pitänyt neljä kokousta. Perustava kokous oli $\frac{4}{3}$, jolloin yhdistykseen liittyi kymmenkunta jäsentä. Kokouksissa on luettu kirjaa „Valoa kohti“ ja keskusteltu sekä luetusta että muista luetun johdosta heränneistä kysymyksistä. Yhdistykseen kuulumattomia teosofiaan innostuneita henkilöitä on kokouksissa ollut kuuntelemassa useita.

Käytännöllinen teosofia. „Mitä te teosofit oikein teette ihmiskunnan auttamiseksi?“ kysytään meiltä välistä (hieman epäkohteliaasti, sillä mehän levitämme teosofisia aatteita ja se on mielestämme

ihmiskunnalle palvelus, vaikkei sitä luetakkaan markoissa ja penneissä). Tähän kysymykseen tulee kuitenkin jonkunlainen „käsin koskettava“ vastaus, kun ensi tai kesäkuun numerossa teemme selvää presidenttimme uusista tuumista y. m.

“**The Adyar Bulletin.**“ Pyydämme, että ne, jotka ovat tämän aikakauskirjan itselleen tilanneet, eivät hämmästyisi, että viipyy jonkun aikaa, ennenkuin saavat käsiinsä ensimmäiset numerot. Teos. Kirj. ja Kust. ei niitä saanutkaan Englannista, vaan täytyi lähettää tilaukset suoraan Intiaan.

Teosofista kaunokirjallisuutta. Tuntuva puute suomenkielisessä teosofisessa kirjallisuudessamme on se, ettei meillä ole teosofishenkisiä kertomuksia ja romaneja (lukuunottamatta „Haaveilijaa“), sillä tämä helpommin sulatettava ja ymmärrettävä kirjallisuuden laji on omiansa vaikuttamaan paljon teosofisten aatteiden levittämiseksi laajoihin piireihin. Toivottava olisi, että Teos. Kirj. ja Kust. ryhtyisi tarmolla tätä puutetta poistamaan. Onhan ulkomaalaisessa kirjallisuudessa runsaasti romaaneja, kertomuksia ja runoja. Niitä sopisi suomentaa. Mainitsemme esim. Mabel Collinsin „Valkoisen lootuskukan tarina“, Sinnetin „Karma“, Bulwerin „Zanoni“, „Tuleva sukupolvi“ ja „Ihmeellinen tarina“, Edouard Shurén „Enkeli ja sfinksi“ ja „Haamu“ nimiset kirjat.

Teosofia Salossa. Veikko Palomaa kävi kutsusta Salossa maaliskuun 29 p:nä ja piti siellä luennon „materialismista ja teosofiasta“. Kuulijoita oli noin 60 ja esitelmän jälkeen oli hetken keskustelua. Kirjallisuuttakin ostettiin.

Teosofia Helsingissa. Vaikkemme „Tietäjän“ palstoilla siitä erityisesti ole puhuneet, lienee kuitenkin lukijoillemme tunnettua, että joka sunnuntai ja useampina pyhäpäivinä pidetään Helsingissä suomenkielinen esitelmä kl. 12 päivällä Mikonkadun 11:ssä. Puhujina esiintyivät vuorotellen Martti Humu, V. Palomaa ja Pekka Ervast. Tammikuusta saakka on niinkään joka sunnuntai pidetty ruotsinkielinen esitelmä kl. 2 päivällä samassa paikassa. Puhujina esiintyvät parhaasta päästä toht. E. Selander ja Pekka Ervast, vaikka alussa toht. Runebergkin piti pari luentoa.

Kysymysillat. Pekka Ervastin kysymysillat, joita ei oltu pidetty lokakuun alkupäivistä lukien, alkoivat taas keskiviikkona huhtikuun 8 p:nä ja jatkuvat toistaiseksi joka keskiviikko-ilta kl. 7-8 Mikonkadun 11:ssä. Kysymyksiä tekevät T. S:n jäsenet.

(Tietäjä 1908 Huhtikuu N:o 4, ss. 124-128)

